

KIRKKOJÄRVEN KOULUN PIHA-ALUEET

Juha Hovinen, arkkitehti SAFA
Espoon kaupunki, Tilakeskus-liikelaitos

Milla Hakari, maisema-arkkitehti MARK,
LOCI Maisema-Arkkitehdit Oy

1 Piha-illustraatio.

2 Pihan tasoeroja on porrastettu erilaisilla tukimuureilla ja portailla, sekä hyödynnetty pihakatsomona ja ulkoauditoriona.

3 Piha-alueilla on käytetty monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti luonnonkiveä, betonia, puutasoja ja viherrakentamista.

Kirkkojärven koulu on monikulttuurinen eri-ikäisten toimijoiden yhteisö, tavoitteellinen kasvu- ja oppimisympäristö. Se on eri ammattiryhmien vuorovai-
kutteinen työyhteisö, joka toimii yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa oppilaiden, näiden huoltajien ja ympäristön asukkaiden kanssa. Koulu yhteisöön kuuluu 770 oppilasta ja 74 hengen henkilökunta.

Laaja koulutontti toimii yhdistävänä linkkinä Kirkkojärven 1970-80 luvuilla rakennetun 3000 asu-
kaan asualueen ja Espoonjoen jokilaakson laajan virkistysalueen, tulevan Kirkkojärven puiston, välillä. Paikalliset ja seudulliset kevyen liikenteen väylät sivuavat koulutonttia ja johtavat paikoin tontin läpi. Liikuntakenttä, ulkoauditorio, leikkivä-
lineet ja opetuspiha ovat kuntalaisten helposti saavutettavissa.

Vaativa rakennuspaikka on 300 vuotta sitten kuu-
nunutta järven pohjaa ja Espoonjoen kuivatettua tulvajärveä, jossa pohjavesi on ajoittain paineellista. Toteutus on edellyttänyt huolellisuutta ja huomattavaa investointia myös pinnan alle: paalulaat-
ta, stabilointia ja kuivatusta. Avoimen maiseman mittakaavan, pitkien näkymien, sekä suuren koulurakennuksen muodostamista lähtökohdista myös piha pyrittiin suunnittelemaan selkeäksi suureen mittakaavaan sopivaksi kokonaisuudeksi.

PIHAJÄRJESTELY AURINGONKIERRON MUKAAN

Piha-alueiden suunnittelun peruslähdekohtana on ollut järjestää alakoulun ja yläkoulun pihat on auringon kierron mukaan. Välituntipihojen lisäksi pihaan liittyy urheilukenttä ja muita liikuntapaikkoja. Pääsisäänkäynnin edusta toimii myös kortteliauk-
kiona ja koulun pihat ympäristöään palvelevana lähileikkipaikkana ja kokoontumispaikkana yleisten puistojen tavoin.

Piha-alueet on tarkoitettu aktiiviseen kun-
talaishäyttöön myös kouluajan ulkopuolella. Piha-
alueilla on olennainen vaikutus myös koulun sisä-
tilojen ja ympäristön kerrostaloasuntojen sisätilo-
jen tunnelmaan.

Rakennuksen pohjoispuolella olevan opetuspi-
han on tarkoitus tukea oppimista. Pihalle istutettiin
lähes kaksikymmentä kotimaista puulajia, joiden
nimet selviävät nimikylteistä. Opetuspihalle sijoit-
ettiin myös näyttely kotimaisista kivilajeista. Kivi-
paasien sivujen eri pintakäsittelyt tuovat kivilajien
ominaisuudet ja erot esiin. Suomalaiset puut ja ki-
vet houkuttelevat kiinnostumaan ja ovat osa hyvää
kasvu- ja oppimisympäristöä.

LOCI Maisema-Arkkitehdit Oy

2

1

Artikkelin valokuvat: Rauno Träskelén

3

4

5

6

4, 6

Pihan betonimuurit on käsitelty samalla patinointikäsitelyllä kuin rakennuksen sokkelit. Myös puiset istuinkatsomot ja maastoportaat toistavat rakennuksen lämmintä sävy maailmaa.

5

Piha ja rakennus on pyritty suunnittelemaan materiaaleiltaan ja värisävyiltään yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Opetushalle sijoitettiin myös näyttely kotimaisista kivilajeista.

RINTEESSÄ PIHAKATSOMO JA ULKOAUDITORIO

Rakennus sijoittuu rinteeseen, jolloin eri pihojen korkeusero on useita metrejä. Tämä aiheutti haastetta esteettömän ympäristön suunnitteluun, sekä tasaisten pihatilojen löytymiseen. Tasoeroja on porrastettu erilaisilla tukimuureilla ja portailla, sekä hyödynnetty pihakatsomona ja ulkoauditoriona.

PATINOITU BETONIMUURI JA SOKKELIT

Piha ja rakennus on pyritty suunnittelemaan materiaaleiltaan ja värisävyiltään yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Pihan betonimuurit on käsitelty samalla patinointikäsitelyllä kuin rakennuksen sokkelit. Myös puiset istuinkatsomot ja maastoportaat toistavat rakennuksen lämmintä sävy maailmaa. Piha-alueilla on käytetty monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti luonnonkiveä, betonia, puutasoja ja viherrakentamista.

KOVAAN KULUTUKSEEN

Koulupihaat ovat lähtökohtaisesti haastavia suunnittelu- ja toteutuskohteita. Niissä tulee olla mahdollisuus leikkiä, liikkua, oleskella ja opiskella. Ne jaetaan eri-ikäisten alueisiin. Pihojen tulee olla mielenkiintoisia, turvallisia, esteettömiä ja helposti valvottavia. Materiaalien ja kasvillisuuden on kestävä kovaakin kulutusta. Koulun fyysinen ympäristö luo puitteet myös ekologiselle kasvatukselle. Koulu ja sen ympäristö ovat esimerkki rakennetusta ympäristöstä, jota arvostetaan ja josta pidetään huolta. Samalla ne viestivät oppimisen,

7

harrastamisen sekä kouluyhteisön kaikkien jäsenten arvostuksesta.

Kirkkojärven koulun ja pihojen toteutus perustuu yleisen arkkitehtikilpailun 2005 voittaneeseen ehdotukseen "Veljet".

KIRKKOJÄRVEN KOULUN PIHA-ALUEET

Rakennuttaja: Espoon kaupunki,
Tilakeskus-liikelaitos
Suunnittelijat: Verstas Arkkitehdit Oy,
LOCI Maisema-arkkitehdit Oy
Pääurakoitsija: Peab Seicon Oy
Valmistumisvuosi: 2010

KIRKKOJÄRVI SCHOOL COURTYARD AREAS

The design of the courtyard area of the new Kirkköjärvi School was based on arranging the courtyards of the lower level and the upper level according to daylight hours. Apart from the recess courtyard, the outdoor areas comprise also a sports field and other exercise areas. The forecourt outside the main entrance also acts as a central square for the town block and the school courtyards serve the local residents as play areas and assembly places, like public parks.

The courtyards have been designed for active use by the residents also outside school hours. They also play an essential role in the ambiance of the interior areas of the school and the nearby apartment buildings.

Retaining walls and stairs have been used to level out height differences in the courtyard; the different levels are also utilised as a courtyard grandstand and an outdoor

auditorium. The materials and colours of the building and the courtyard have been harmonised into a consistent entity. Concrete walls have received the same patination treatment as the plinths of the buildings. The wooden structures of the seated grandstands and outdoor staircases also repeat the warm tones of the building. The courtyards feature natural stone, concrete, wooden levels and green construction.

7, 8

Pääsisäänkäynnin edusta toimii myös kortteliaukiona ja koulun pihat ympäristöään palvelevana lähileikkipaikkana ja kokoontumispaikkana. Tasoeroja on porrastettu erilaisilla tukimuureilla ja portailla.